

**Oświadczenie złożone
przez senatora Jana Wyrowińskiego
na 70. posiedzeniu Senatu
w dniu 4 lutego 2011 r.**

Oświadczenie skierowane do ministra środowiska Andrzeja Kraszewskiego

Szanowny Panie Ministrze!

Reforma finansów publicznych i likwidacja z dniem 31 grudnia 2010 r. gospodarstw pomocniczych sparaliżowała funkcjonowanie polskich parków narodowych.

Dotychczas niemal wszystkie działania z zakresu ochrony przyrody były de facto wykonywane przez tzw. gospodarstwa pomocnicze działające przy parkach – jednostkach budżetowych. Gospodarstwa te zostały z dniem 31 grudnia zlikwidowane w ramach ogólnej reformy finansów publicznych, a ich zadania przejęły parki – jednostki budżetowe.

Wydawałoby się, że ta zmiana powinna być neutralna dla funkcjonowania parków. Powinny one odprowadzić do budżetu dotychczasowe przychody gospodarstwa, a z budżetu otrzymać dotację powiększoną o dotychczasowe wydatki gospodarstwa. Jednak w wyniku niedopracowania szczegółów odpowiednich aktów prawnych przez Ministerstwo Finansów, odprowadzanie przychodów do budżetu następuje natychmiastowo, ale pieniądze na ochronę przyrody parki mają dopiero potencjalnie otrzymać z tzw. rezerwy celowej. Zasady uruchamiania środków z tej rezerwy powodują jednak, że w najlepszym razie można się ich spodziewać dopiero jesienią.

Oznacza to, że parki narodowe zostały w chwili obecnej pozbawione praktycznie jakichkolwiek środków na realizację zadań z zakresu ochrony przyrody. Nie mogą nawet ogłaszać przetargów na wykonywanie tych zadań, bo formalnie nie mają na nie zagwarantowanych środków. W konsekwencji zagrożona jest realizacja podpisanych przez parki umów, w tym dotyczących działań rolnośrodowiskowych (co może skutkować utratą płatności rolnośrodowiskowych).

W ocenie dyrektorów parków narodowych instytucje te znalazły się w krytycznej sytuacji, a ich normalne funkcjonowanie nie jest możliwe.

Zwracam się zatem do Pana z zapytaniem, czy przewiduje się szybkie i skuteczne działania prowadzące do zmiany tego stanu rzeczy, niekorzystnego dla realizacji jednego z zasadniczych zadań, stojących przed parkami narodowymi w naszym kraju.

Jan Wyrowiński